

PARLEM-NE

JOAN SOLÀ

25 anys de la LNL (2)

MOTACIONS

MÀRIUS SERRA

Blocs?

Les darreres paraules van ser contra l'abandó general de la nostra llengua

La conferència de Pasqual Maragall del cicle dels 25 anys de la Llei de normalització lingüística no es va poder celebrar. Jordi Pujol va fer la seva dimarts amb una veu poderosa que reflectia un convenciment sincer. Era difícil destriar l'home d'Estat del jove que devorava doctrina sobre nacionalisme i sobre immigració o que aprenia una llengua que teníem prohibida. L'expresident va exposar la filosofia que avalava la política lingüística del seu govern, i en cap moment no es va rebaixar a rebaixar els altres presidents.

Pujol partia del convenciment que «l'eix central, el fil conductor» de la personalitat de Catalunya era la llengua, però alhora havia interioritzat d'altres convenciments: que una pàtria (i una llengua i...) és «un plebiscit diari» (vaja: que no són fets eters i inamovibles, no te'ls regala ni assegura ningú); que Catalunya és terra d'immigració i que calia integrar socialment i lingüísticament les allaus de nous nadius; que el país no seria mai més aquell mite o ideal de l'any 1900 o del 1930; que la pressió sobre nosaltres de la llengua castellana i dels sentiments espanyolistes tornaria a ser potentíssima; i que la recuperació de la llengua no s'havia de fer «a punta d'espasa» sinó evitant absolutament la «fractura interna» de la comunitat. (És tan difícil de trobar però a aquesta filosofia *a priori* com fàcil de trobar-n'hi *a posteriori*: això que no hi ha hagut fractura és

prou discutible, i en canvi el resultat lingüístic no sembla tan feliç com el president el presentava.) ¿Què calia fer, doncs?

Primera base: l'ensenyament. Els mestres havien de saber català i aquesta llengua havia de ser la vehicular de l'escola (fet anomenat *immersió* col·loquialment i sovint malèvolament). Pujol se sent del tot satisfet d'aquesta política, i l'any 1994 «va passar por» quan va ser impugnada... fins que el Tribunal Constitucional va donar la raó a la Generalitat. I si ara el mateix tribunal la desautoritzés «hi hauria un autèntic *casus belli*». (La por, doncs, explicaria la «prudència», que tan sovint ens provoca ràbia i ens revolta.) Segona base: TV3, una eina poderosa de difusió del català i d'un bon català, «un dels objectius inapel·lables de les televisions públiques». Aquí l'estira-i-arrotonsa amb Madrid (que ens volia apaivagar amb una TV folklòrica) va ser prou dur. I junt amb TV3, estímulo a TVs locals, a la ràdio i a la premsa. Finalment, la Llei: 1983.

Conclusions. Va ser un «fracàs total» la batalla pel cine o pel bilingüisme al passaport (però es va guanyar la del DNI) o pels DVDs, pels jocs i pel lleure. (Aviat és dit!: són terrenys de primera importància!) «Seguim estant amenaçats», però «estem contents» perquè ¿com ens trobaríem sense tots aquests esforços reeixits? La Generalitat ha de vetllar més pel compliment de la llei, però tota la població ha d'exigir i facilitar aquest compliment. Les darreres paraules, amargues, van ser contra l'abandó general de la nostra llengua que practiquem tots.*

Un dels capítols del recent *Compendi de normes d'estil (manual per a redactors i correctors)*, de Ramon Sanglas, editat per Llengua Nacional, ja paga amb el títol: *Decididament bloc i no bloc*. Sanglas remet als treballs del lingüista Gabriel Bibiloni per carregar contra la decisió del Termcat d'adoptar *bloc* (i *blocaire*) en comptes de *blog* (i *bloguista* o *bloguer* o *blogaire*) per referir-se als quaderns digitals. El Termcat regenta la sala d'espera al diccionari normatiu. I és aquí on, ara per ara, reposa aquest polèmic nou ús de *bloc* que provoca la divisió entre els internautes catalans. Bibiloni abanderarà la fidelitat al terme original anglès *blog*, abreviatura de *web-log* (quadern de bitàcola a la xarxa). Hi juga a favor que arreu ja en diguin *blog*, i que la terminació *-g* no ens sigui aliena, com ho demostren el pacient pedagog, el filòleg saberut o un pobre naufrag com jo. El debat entre la particularitat i la generalitat és bizantí. Jo em decanto clarament per dir-ne *blog*, però constato una paradoxa: els qui advoquen per *blog* han introduït a la blogosfera catalana el que els experts en la qüestió basca anomenen la política de blocs.*

Retrat | Pere Guixà

Rasputin

Fins al segle XX, la història de Rússia és plena de pelegrins que anaven de poble en poble amb cilicis i cadenes. A uns se'ls acusava d'heretgia; d'altres figurava que eren més pietosos que els sacerdots.

Rasputin va arribar a la cort de Sant Petersburg el 1904. Campeol i monjo il·letrat, el poder que va exercir en les últimes alenades dels Romanov és incalculable. Deien que era el confident de la tsarina i que prenia decisions polítiques; després de salvar misteriosament d'una mort per hemofília el fill dels tsars, totes les portes se li van obrir.

La seva figura (de sant sinistre amb cos de sarbatana, de barba sal i pebre i ulls d'un blau hipnòtic) s'explica com a creació de la decadència aristocràtica del període de Sant Petersburg i de l'ebullició rural i vitalista que antecedeix la Revolució Russa.

Sobre aquest vitalisme se n'ha dit molt. L'*starets* practicava un sincretisme de la religió ortodoxa, de manera que no sabem si interpretar amb un somriure la màxima en què prescrivia cometre el màxim de pecats possibles, ja que Déu mai està tan orgullós de nosaltres com quan ens penedim i pot perdonar-nos. Tradicionalment s'ha dit que patia de

priapisme, però la seva hipersexualitat ocultava impotència. Són molts els testimonis de dones lliurades a imaginatius rituals que oscil·len entre el clímax i la culpa.

Els germans Kotsiubinski han escrit la biografia més exhaustiva (editorial Melusina) que avui trobem d'aquest monjo que ja fa lustres que és una marca comercial. Rasputin dona nom a begudes alcohòliques i rètols de botigues, Boney M li va dedicar una cançó i cada any és excusa a la premsa russa per proclamar el "Rasputin de l'any".

Enormement cinematogràfic, el seu final fa creïble el motiu

Deien que era el confident de la tsarina i que prenia decisions polítiques

de Hollywood que s'anomena "la mort reiterada de l'antiheroi". A Rasputin van intoxicar-lo amb veronal, tot seguit van disparar-li mentre s'arrossegava fora del palau i, després de llançar-lo al riu Malaia Nevka, els seus assassins encara van saltar daltabaix per comprovar que era mort.

La gent té por dels testaments, perquè, en tant que escrits en sol·ledat, poden ser l'acta d'un boig. Al de Rasputin, home auster i desafecte, no hi havia diners ni riqueses ni propietats. Va voler, això sí, que es resés per ell. "No només una oració -va deixar anotat-, sinó cent mil!".*